

**UCHWAŁA NR IX/62/2024
RADY MIEJSKIEJ W GĄSAWIE**

z dnia 16 grudnia 2024 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 tj.) oraz art. 40 ust. 1, art. 44 ust. 1, 2 i 3a i art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 tj.), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. W celu ochrony tworów przyrody żywej o szczególnej wartości przyrodniczej, historycznej i krajobrazowej, odznaczającymi się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, ustanawia się pomnikami przyrody pojedyncze drzewa gatunku dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea*) oraz drzewo gatunku lipa drobnolistna (*tilla corda mill*) znajdujące się na terenie działki nr 3162 obręb ewidencyjny Łysin, gmina Gąsawa, wymienione szczegółowo w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Poszczególnym pomnikom wymienionym w ust. 1 nadaje się nazwy nawiązujące do historii regionu Gminy i Miasta Gąsawa: Piast Kołodziej, Mikołaj Nałęcz, Leszek Biały, Józef Unrug i Wanda Dobaczewska.

3. Szczegółowa lokalizacja drzew, o których mowa w ust. 1, obwody ich pni oraz inne istotne informacje zostały uwzględnione w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. W stosunku do pomników, o których mowa w § 1, wprowadza się następujące zakazy:

- a) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- b) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- c) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- d) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- e) umieszczania tablic reklamowych.

§ 3. Szczególnym celem ochrony jest zachowanie tworów przyrody żywej o szczególnej wartości przyrodniczej, historycznej i krajobrazowej, odznaczającymi się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, takimi jak: wiek, rozmiar, usytuowanie.

§ 4. Nadzór nad pomnikami przyrody sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy Gąsawa.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Gąsawa.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Gąsawie

Danuta Tomaszewska

Danuta Tomaszewska

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr IX/62/2024

Rady Miejskiej w Gąsawie

z dnia 16 grudnia 2024 r.

Wykaz pomników przyrody powołanych na mocy uchwały.

<u>Lp.</u>	<u>Nazwa gatunkowa</u>	<u>Obwód pnia (cm)</u>	<u>Wysokość (m)</u>	<u>Numer działki</u>	<u>Obwód</u>	<u>Współrzędne Geograficzne</u>	<u>Nazwa</u>
1.	<u>Dąb Bezszypułkowy</u> Quercus petraea	<u>310</u>	<u>8</u>	<u>3162</u>	<u>Lvsinin</u>	<u>52°45'30,81 N</u> <u>17°49'51,12 E</u>	<u>Piast Kołodziej</u>
2.	<u>Dąb Bezszypułkowy</u> Quercus petraea	<u>440</u>	<u>11</u>	<u>3162</u>	<u>Lvsinin</u>	<u>52°45'32,81 N</u> <u>17°49'52,21 E</u>	<u>Mikołaj Nalecz</u>
3.	<u>Dąb Bezszypułkowy</u> Quercus petraea	<u>435</u>	<u>12</u>	<u>3162</u>	<u>Lvsinin</u>	<u>52°45'42,49 N</u> <u>17°49'49,49 E</u>	<u>Leszek Biały</u>
4.	<u>Dąb Bezszypułkowy</u> Quercus petraea	<u>380</u>	<u>10</u>	<u>3162</u>	<u>Lvsinin</u>	<u>52°45'36,83 N</u> <u>17°49'52,04 E</u>	<u>Józef Unrug</u>
5.	<u>Lipa Drobnolistana</u> <u>Tilia cordata Mill</u>	<u>210</u> <u>120</u> <u>137</u>	<u>7</u> <u>6</u> <u>7</u>	<u>3162</u>	<u>Lvsinin</u>	<u>52°45'30,29 N</u> <u>17°49'51,19 E</u>	<u>Wanda Dobaczewska</u>

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Gąsawie

Danuta Tomaszewska

Danuta Tomaszewska

Wskazany punkt
Szerokość geograficzna: 52.758333
Długość geograficzna: 17.830833
DMS: 52° 45' 29.999" N 17° 49' 50.999" E
Adres do przesłania:
<https://www.wspokzredne.pl/?szer=52.758333&dlug=17.830833&zoom=16>

Głomąza Szlachecka

północne wskazwane przez kursor
Wskazany punkt geograficzny: 52.7599636975
Długość geograficzna: 17.8422975251
S: 52° 45' 35.889" N 17° 50' 32.271" E

Wskazany punkt
Szerokość geograficzna: 52.758889
Długość geograficzna: 17.831111
DMS: 52° 45' 32" N 17° 49' 52" E
Adres do przesłania:
<https://www.wspokrzedne.pl/?szer=52.758889&dlug=17.831111&zoom=15>

podległe wskazywane przez kursor
Wokoło geograficzna: 52.7585999613
Długość geograficzna: 17.8375748293

RS: 52° 45' 34.56" N 17° 50' 15.269" E

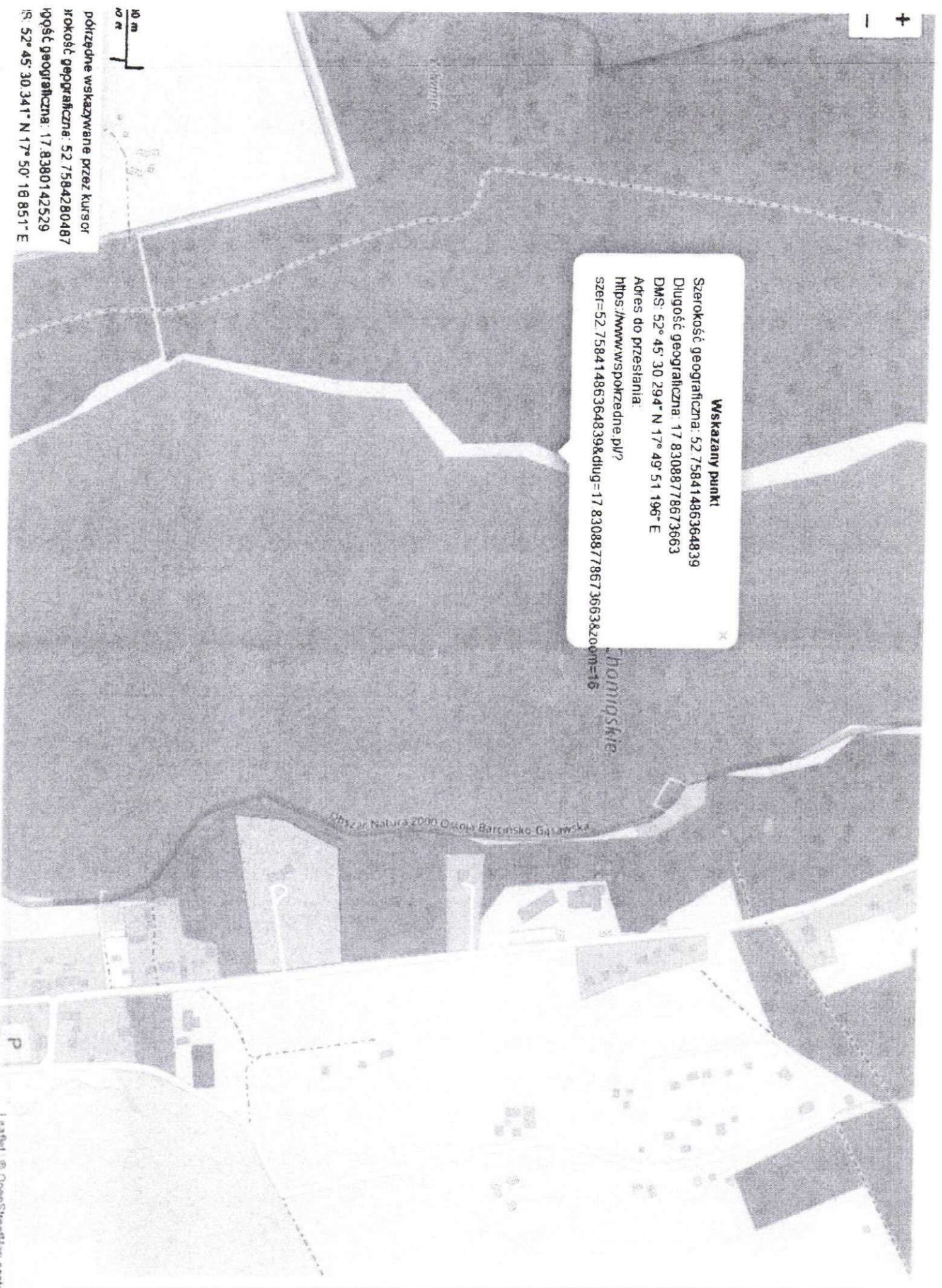
Głomniza Słachocka

Wskazany punkt
Szerokość geograficzna: 52.761667
Długość geograficzna: 17.830278
DMS: 52° 45' 42.001" N 17° 49' 49.001" E
Adres do przesłania:
https://www.wspolrzedne.pl/?
szer=52.761667&dlug=17.830278&zoom=16

Jeziro Chomickie

Obszar Natura 2000 Ostroja Barciska-Gisławski

położenie wskazywane przez kursor
około geograficzna: 52.7591031847
około geograficzna: 17.8393655022
S: 52° 45' 32.771" N 17° 50' 21.718" E

Wskazany punkt

Szerokość geograficzna: 52 75841486364839

Długość geograficzna: 17 83088778673663

DMS: 52° 45' 30.294" N 17° 49' 51.196" E

Adres do przesłania:

[https://www.wspokzedne.pl/?](https://www.wspokzedne.pl/?szer=52.75841486364839&dlug=17.83088778673663&zoom=16)

szer=52.75841486364839&dlug=17.83088778673663&zoom=16

położenie wskazywane przez kursor

skoordynat geograficznych: 52 7584280487

skoordynat geograficznych: 17 8380142529

RS: 52° 45' 30.341" N 17° 50' 18.851" E

Wskazany punkt
Szerokość geograficzna: 52.76
Długość geograficzna: 17.831111
DMS: 52° 45' 36" N 17° 49' 52" E
Adres do przesłania:
<https://www.wspokzedne.pl/?szer=52.76&dlug=17.831111&zoom=16>

Jezioro Chomidskie

007231 Natura 2000 Ostroja Barczińska-Gasawka

10 m
10 m

Północne wskaźwane przez kursor
Wokość geograficzna: 52.7610381249
Długość geograficzna: 17.8384855642
S: 52° 45' 39.737" N 17° 50' 18.548" E

Uzasadnienie

Do siedziby Urzędu Miasta i Gminy w Gąsawie wpłynął wniosek z Nadleśnictwa Gołąbki, z siedzibą w Gołąbkach w sprawie nadania statutu pomnika przyrody 4 drzewom z gatunku dąb bezszypułkowy oraz 1 drzewu z gatunku lipa drobnolistna (lipa o trzech pniach) wraz z podaniem ich ogólnego opisu i przedłożeniem notatki służbowej z ich oględzin. Drzewa

obejmowane ochroną, tj. 4 dęby bezszypułkowe, 1 lipa drobnolistna rosnące na terenie działki nr 3162 obręb ewidencyjny Łysin, gmina Gąsawa są drzewami umiejscowionymi na terenie należącym do Lasów Państwowych, w pobliżu tafli Jeziora Chomińskiego. Drzewa rosną w zwartym kompleksie leśnym, w miejscu oddalonym od częściej występujących zabudowań urbanistycznych.

Niniejsza uchwała zawiera wymagane i zgodne z ustawą o ochronie przyrody elementy w szczególności określa położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, ustalenia dotyczące czynnej ochrony, oraz zakazy wybrane spośród katalogu zakazów. Określenie położenia pomnika przyrody nastąpiło poprzez podanie numeru ewidencji gruntów, współrzędnych geograficznych N i E dla każdego drzewa oraz mapy przedstawiającej lokalizację każdego drzewa.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 40 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Proponowane do objęcia tą formą ochrony drzewa, spełniają te kryteria.

Stosownie do art. 44 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwała rady gminy, o której mowa w ust. 1, określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1.

Objęcie ochroną prawną niniejszych drzew ma na celu zachowanie cennych elementów przyrody. Wiek dębów bezszypułkowych określono na 250 lat, natomiast lipy drobnolistnej na 100 lat. Wszystkie 4 drzewa z gatunku dąb bezszypułkowy spełniają kryterium wymienione w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki (Dz. U. z 2017 r., poz. 2300 z późn. zm.), gdyż obwód pnia każdego z tych drzew przewyższa 300 cm. Drzewo z gatunku lipa drobnolistna nie spełnia minimalnych wymiarów przewidzianych w przywoływanym rozporządzeniu, jednak posiadany pokrój mierzony u podstawy oraz cechy morfologiczne świadczą o swoistej osobowości przyrodniczej i wyróżnia je na tle innych drzew, co w tym przypadku wypełnia kryterium uznania za pomnik. Stan zdrowotny zarówno dębów bezszypułkowych jak i lipy drobnolistnej jest zadawalający, drzewa rosną w pobliżu tafli jeziora na skarpie jednak mają stabilną statykę i odpowiednio rozwinięty system korzeniowy. Brak widocznych znaczących i większych uszkodzeń.

Nazwy niniejszych pomników przyrody nawiązują do historii regionalnej. Piast Kołodziej to na pół legendarna postać, protoplasta i założyciel pradawnego Rodu Piastów, dynastii panującej i władającej w Polsce. Dynastii, która u swych początków centrum swjej władzy usytuowała również na terenach stanowiących dziś obszar gminy Gąsawa. Mikołaj Nałęcz to historyczna postać znana głównie jako pan zamku w Wenecji. Pochodził jednak z Chomiędzy Szlacheckiej, jego rodowa siedziba mieściła się nad brzegiem jeziora chomińskiego. Był żyjącym w XIV wieku senatorem wielkopolskim, kasztelanem nakielskim i sędzią kaliskim. Leszek Biały był księciem z rodu Piastów, który w trakcie rozbicia dzielnicowego, w pierwszych dekadach XIII wieku uważany był za najpoważniejszego kandydata do zjednoczenia kraju. W tym celu w 1227 roku właśnie w Gąsawie zwołał zjazd książąt piastowskich, niestety zakończył się on zdradziecką śmiercią Leszka. Józef Unrug to admirał floty, jeden z ojców założycieli polskiej marynarki wojennej w okresie dwudziestolecia międzywojennego. W sierpniu 1939 roku został dowódcą obrony wybrzeża. Do 1 października 1939 roku dowodził obroną wybrzeża i Helu. Jego imię nosi pobliska Szkoła Podstawowa w Laskach Wielkich. Wanda Dobaczewska była pisarką urodzoną u schyłku XIX wieku w zaborze rosyjskim. Tworzyła sztuki teatralne, była poetką, spisywała wspomnienia, pisała powieści. Po wojnie zamieszkała w Żninie, stała się znaną i poważaną w okolicy przedstawicielką świata kultury. Jej imię nosi Szkoła Podstawowa w Gąsawie.

Projekt niniejszej uchwały, zgodnie z art. 44 ust. 3a został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, pismem nr WOP.623.1.14.2024.RP z dnia 04 grudnia 2024 r.

Wobec tego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Gąsawie

Danuta Tomaszewska

Danuta Tomaszewska